

ПОШТОНОША

Гласило Предузећа за поштански саобраћај РС а.д. Бања Лука ■ Број 74 ■ Година XI ■ Бања Лука ■ Октобар 2009.

Стр 4. - ПРЕДСТАВЉАЊЕ
РАДНИХ ЈЕДИНИЦА

РЈ БРЧКО

Стр 12. - АКТУЕЛНО

ОБИЉЕЖЕН СВЈЕТСКИ
ДАН ПОШТЕ

Стр 18. - ФИЛАТЕЛИЈА

НАШЕ ПОШТАНСКЕ
МАРКЕ У РИМУ

КРЕИРАЈТЕ СВОЈУ МАРКУ!

ПЕРСОНАЛИЗОВАНА ПОШТАНСКА МАРКА - ППМ

ПРЕДСТАВИТЕ СЕ НА ЈЕДИНСТВЕН
И ОРИГИНАЛАН НАЧИН

ПРЕНЕСИТЕ ПРИЈАТЕЉИМА НЕЗАБОРАВНЕ
ТРЕНУТКЕ ВАШЕГ ЖИВОТА

www.postesrpske.com

За више информација назовите: 051/215-882 (08:00 – 15:00, Пон. – Пет.)

 ПОШТЕ СРПСКЕ

САДРЖАЈ

- СТР 4. РЈ Брчко**
ПРЕДСТАВЉАЊЕ РАДНИХ ЈЕДИНИЦА
- СТР 12. ОБИЉЕЖЕН СВЈЕТСКИ ДАН ПОШТЕ**
АКТУЕЛНО
- СТР 13. У САРАЈЕВУ ИЗАБРАНО НАЈЉЕПШЕ ПИСМО**
ОБЛАСТ ЗА ПРОДАЈУ И МАРКЕТИНГ
- СТР 14. СВЈЕТСКИ ПОШТАНСКИ САВЕЗ ПРОСЛАВИО**
СВЈЕТСКИ ДАН ПОШТЕ
100 ГОДИНА ОД ИСТОРИЈСКЕ ПРЕКРЕТНИЦЕ
- СТР 18. НАШЕ МАРКЕ У РИМУ**
ФИЛАТЕЛИЈА
- СТР 20. ОД БАЊАЛУКЕ ДО ОЛИМПА**
НАШЕ ПРИЧЕ
- СТР 22. ЧЕТРДЕСЕТ ГОДИНА СТАЖА ИНСПЕКТОРА МЛАЂЕ**
СИНДИКАТ
- СТР 23. ПЛЕНАРНА СЈЕДНИЦА ПОСТ ЈУРОП-А**
СЛУЖБА ЗА МЕЂУНАРОДНУ ПОШТАНСКУ САРАДЊУ
- СТР 24. ЈАНКО ВЕСЕЛИНОВИЋ**
НАШЕ ЧУВЕНЕ КОЛЕГЕ
- СТР 25. ПОШТАРЕВА ЛУДОСТ**
ЗАНИМЉИВОСТИ
- СТР 26. ЗАБАВА**
ЗАНИМЉИВОСТИ, ХУМОР...

*Брије су наше велике,
а нечије још веће...*

Претходни мјесец, рекли смо, „хуманост прије свега!“ па смо коктел и дружење у угодном амбијенту, замијенили одласком у домове без дома, с топлином без огрјева, домове с много дјеце а мало ципела, домове оштећених кровова, без врата, прозора, подова... Домове гдје укућани будни сањају, бољем се надају... Видјевши све то, и нама је на крају остало да се надамо бољем, за њих, нас, друштво у цјелини... Тај дан, посебно за њих, којима је наша помоћ, итекако добродошла, али, трајати вјечно неће! Уосталом, ништа не траје вјечно. То је за човјека и радост и жалост, зависи, гдје се човјек налази... Већина људи, вјерујемо тјешти се тиме да, „све буде и прође“. Па како коме! (Ал' себи и свом најбоље – то је, кажу, људски).

Одговорност се намеће као питање гдје год да кренемо. Неко питања поставља са основом, а неко без исте. У књигама пише да, ко се прихвати неког посла, прихвата се и одговорности, а одговорност није само постављати питања, него и дати одговоре, или када нам само питања остану, а одговоре не знамо, заједно сносити последице незнања. Није ово филозофска теза, нити празно исписивање редова. Свако од нас, може се, пронаћи у претходним реченицама. Одговорност. Термин који не значи свима исто. Сматрамо да је одговоран само онај који се искрено односи према окружењу. Требало бисмо, ако ништа друго, покушати. Вјерујемо да би, у том случају, многи слиједили наш примјер, те важније датуме обиљежавали на друштвено одговорнији начин. Овим бисмо, онима којима је помоћ неопходна, учинили, не боље сутра, него боље – данас!

Можда горе наведено звучи утопијски, али дјелујући тако стигли бисмо на ниво већег разумијевања, двосмјерне комуникације... Када сви питају и сви дају одговоре. То ће бити одговорност према човјеку, не само човјеку који постоји, него човјеку који ће се сутра родити...

Уредници

ПОШТОНОША

Интерни лист Предузећа за поштански сабраћај РС а.д. Бања Лука - ПОШТОНОША
Први број изашао 25. децембра 1998. године
ДИРЕКТОР ЛИСТА: Јасминка Кривокућа
ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Александар Аничич
ОПЕРАТИВНИ УРЕДНИК: Жељка Кољанчић

САВЈЕТ ЛИСТА: Никола Томашевић, Љиљана Умићевић, Сњежана Мартић, Мирјана Борјанић, Бранко Лепир, Момчило Попарић, Никола Шупљеглав

РЕДАКЦИЈА ЛИСТА: Гордана Петковић, Јасенко Крејић, Нина Куваља, Слободанка Курица, Мирјана Даниловић, Слађана Раковић, Љубиша Радивојевић, Рада Рељић

ДИЗАЈН НАСЛОВНИЦЕ: Небојша Ђумић и Божидар Дошеновић
ПРЕЛОМ: Небојша Ђумић и Божидар Дошеновић

ШТАМПА: Комес графика д.о.о. Бања Лука
ЗА ШТАМПАРИЈУ: Звонко Савић
ТИРАЖ: 1.200 комада

АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: Поште Српске а.д. Бања Лука, Служба за односе с јавношћу, Краља Петра I Карађорђевића 93, 78000 Бања Лука, телефон: 051/215-886, факс: 051/216-563, e-mail: info@postersrpske.com, www.postersrpske.com

Одлуком Управе Предузећа број 1.-5577/08 од 19. септембра 2008. године „Поштоноша“ излази као мјесечно гласило Предузећа.

ПРЕДСТАВЉАЊЕ РАДНИХ ЈЕДИНИЦА

Радна јединица за поштански саобраћај Брчко

Свратисмо у Црквину, свратисмо у
Шамац, добосмо до Брчког... Свака
пошта у Посавини чини нашу Радну
јединицу Брчко, а сваку пошту,
чине људи...

Пошта 76239 Црквина; Фото: Дошеновић Б.

Посавина,

тамо гдје су
људи и пошта
једно ...

Испред Поште у Црквини постоји пумпа за воду. Док смо били у Пошти, гледали смо мјештане како долазе по воду и одлазе. Питали смо, зашто сви долазе по воду ту, испред Поште. Колеге су нам објасниле да у Црквини вода у домовима није за пиће. У ствари, вода је здрава само ако долази са дубине од 260 метара, све мање од тога је опасно по здравље. У мјесту има још једна пумпа за воду, чији је бунар дубок толико, тако да цијело мјесто, воду за пиће узима на та два дубоко ископана бунара - пумпе. Објаснили су нам да је Црквина водоупорна. Једне године, кажу, Босна се излила све до Поште. Због мочварног тла и воде пуне каменца, мјештанима су почели оболијевати бубрези, кажу, то је ендемска болест, јер је карактеристична само за мјештане Црквине. Тако су још давно, ископана ова два бунара, како би мјештани сачували своје здравље.

Када смо одлазили из Поште 76239 Црквина, на пола пута према Шамцу, зазвонио нам је телефон, и чуо се смијех управника Чедо. Каже нам, записани сте, и ви и регистрација службеног аутомобила. „Како? Због чега?“, упитасмо Чеду. Сеоски матичар пролазио је поред Поште, када је колега Божидар Дошеновић фотографисао Пошту за наш Интерни лист. Међутим, матичару се то учинило сумњивим, па је лијепо записао наше регистарске ознаке и брже боље дошао у Пошту да каже Чеди шта је видио.

На путу ка Брчком, прва „станица“ била нам је Пошта 76239 Црквина. Топла добродошлица управника Поште, Чедомира Писаревића, омогућила нам је да у пријатном разговору сазнамо како је радити у малом мјесту, гдје се сви познају. Чедомир у Пошти ради већ шеснаест година, а, ипак, све је стигао. Има супругу, четворо дјеце и завршен факултет. Задовољан је, каже, пословањем своје Поштице и својим колегама.

С њим раде два поштар, Лазар Маринковић и Нико Јешић. Лазар је једини поштар који има разрађену, како каже, „своју стратегију пословања“. Његов реон чине четири села: Горња Црквина, Доња Црквина, Писари и Засавица. У просјеку, мјесечно, Лазар има 550 уплата, што је далеко више него код осталих поштоноша. Објашњава да то може свако, да није ријеч о чаролији... „Једноставно сам, гледајући рекламне летке наше фирме, штампао исте са мојим бројем телефона, и тако су ме људи звали за одређене услуге са летка, и ја сам долазио њиховој кући и све што сам могао, радио сам. Упознао сам људе са услугама које могу обавити, не само у пошти, него и код поштар, и тако је све почело“, каже он.

Лазар објашњава да по позиву одлази по пошиљке у фирме и домове мјештана. „Њима много значи, а мени је то посао и задовољство“, наводи. Мјештани га воле, каже и дјед му је био поштар, па традиција је, ипак, оно што се поштује. Лазар је ту рођен, ту и живи са женом и двоје дјеце. Осим што ради као поштоноша, он је и одборник у Скупштини општине Шамац.

Са задовољством обавља све своје обавезе, и истиче да као поштоноша, велики број уплата никада не би могао извршити у оквиру радног времена, а да му у томе, велику помоћ не пружи управник Чедо. Лазар објашњава да Управник дође и послије радног времена око 17 или 18 часова, да откључа Пошту и тад праве раздужења, јер радно вријеме Поште Црквина је од седам до четрнаест часова. Објашњавају да су тражили од надређених да им помјере радно вријеме од осам до петнаест, због размјене коју дочекају тек око осам и нешто. Ујутро, кажу, губимо час и по, тако да би промјена радног времена итекако побољшала само пословање. Наше колеге у Црквини имају четрдесет и један активан, те осамдесет и седам реализованих кредита за пензионере, тако да су мјештане добро упознали и са том услугом Пошта Српске.

Други поштоноша, Нико Јешић, био је на терену, он у свом реону има пет села. За Нику смо чули и једну договорштину. Кажу да је једном и полиција интервенисала, због пса. Нико је, објашњавају, дијелио пошту, између осталог, ту је била и такса за плаћање РТВ претплате... Углавном, домаћин је на Нику пустио великог пса, а наш поштар је побјегао преко ограде, оставио мопед власнику и псу. Полиција је интервенисала, али није било основе да домаћина прекршајно казне, тако да Ники, ово и није омиљени дом у који носи пошиљке, јер се, како нам објашњавају, исто догодило више пута. Наравно, мопед је враћен нашем Поштонши, касније, уз присуство полиције.

Саво Курешевић, управник Поште 76230 Шамац; Фото: Дошеновић Б.

Уз ову договорштину, завршило је наше дружење у Пошти 76239 Црквина. Управник Чедо назвао је колеге у Пошти 76230 Шамац, и рекао да стижемо. Ускоро смо стигли и у Шамац.

Пошту смо нашли „из прве“. Контролор Поште Јадранка Ђукић, љубазно нас је дочекала и упознала са другим радним колегама. За Јадранку смо чули и раније, пожртвована као увијек у свом послу, пред сам крај радног времена, возила је личним аутом, кориснике из своје Поште до Поште у Модричи, како би завршили посао.

О Јадранки, која је иначе и одборник у Скупштини општине Шамац, те о другим запосленицима у Пошти 76230 Шамац, управник ове Поште, Саво Курешевић, има само ријечи хвале. Међутим, самим пословањем, с обзиром на сам град и околна мјеста, нису задовољни. Некада је кажу, Шамац био индустријски градић, и сви су имали посао, а данас, у Шамцу ради само „Нова Форма“, фабрика за производњу намјештаја. Тако да, седам и по хиљада становника у три и по хиљаде домаћинстава, углавном немају посао, што се одражава и на пословање наше Поште у Шамцу.

Управник Саво, истиче да издвојени шалтери у Општини и на граничном прелазу добро раде. Од овог мјесеца, наше колеге врше и подјелу рачуна за електричну енергију. Објашњавају да је у малом мјесту, као што је Шамац, велика конкуренција. Постоји укупно дванаест пошта и микрокредитних организација, што је заиста превише - на сваком углу, нека банка.

Јадранка Ђукић (друга с лијева) и радне колеге; Фото: Дошеновић Б.

Пошта Шамац има петнаест запослених, три достављача, два издвојена и један уговорни шалтер. Надају се да ће ускоро реновирати оронолу зграду у којој се налази Пошта, очекују, како су нам објаснили, урбанистичку дозволу од Општине Шамац.

У добром расположењу, поздравили смо се и са колегама у Шамцу, и кренули до сједишта најмање радне јединице нашег поштанског система.

Радна јединица Брчко, специфична је по много чему, једна од специфичности огледа се и у чињеници да се један дио радне јединице простире на подручју Брчко Дистрикта БиХ, а други дио на подручју Републике Српске. Најмања радна јединица, највећа конкуренција!

Свима нам је познато да је Брчко Дистрикт устројен као засебна административно – територијална јединица, са својим аутономним законима и прописима, и у великој мјери, независан је од оба ентитета у Босни и Херцеговини. Из наведеног произашле су и многе специфичности. Између осталог, РЈ Брчко мора радити према свим прописима, како РС тако и Дистрикта, што додатно компликује пословање. Прије шест година, БХ Пошта

РЈ Брчко

ЛЕГЕНДА

- ПОШТЕ СРПСКЕ
- ХПТ МОСТАР
- БХ ПОШТЕ

Директор РЈ Брчко са шефовима одјека и референтом за маркетинг; Фото: Дошеновић Б.

СЛОБОДАН ИЛИЋ,

рођен је 03.06.1957. године, у Бановићима. Основну и Машинску техничку школу, завршио је у родном граду, а Машински факултет у Бањој Луци. Прије запослења у Поштама Српске, радио је у фабрици акумулатора „Тесла“ Брчко, као технички директор. Ожењен је, отац два сина.

СЈЕДИШТЕ РАДНЕ ЈЕДИНИЦЕ БРЧКО

Радна јединица за поштански саобраћај Брчко се налази у сјеверноисточном дијелу Републике Српске и покрива подручје општина: Брчко, Орашје, Пелагићево и Доњи Жабар. Ова Радна јединица, покрива површину од 635 км² на којој живи приближно 100.000 становника, односно, иста опслужује приближно 31.000 домаћинстава. Корисници услуга опслужују се на двадесет и два шалтера, док доставу поштанских пошиљака врши двадесет и девет поштоноша на четрдесет реона, од чега је једанаест реона уже, те двадесет и девет реона шире доставе.

У оквиру РЈ за поштански саобраћај Брчко егзистира шеснаест ЈПМ, од чега је десет класичних пошта, три помоћне поште, и три шалтерске поште. Такође, Радна јединица Брчко располаже и са шест издвојених и четири уговорна шалтера, који веома успешно послују, односно, остварују значајан приход. За првих шест мјесеци текуће године, издвојени шалтери ове Радне јединице, остварили су приход од 129.469 КМ, и расход од 68.693 КМ, тако да остварена

добит износи 60.776 КМ. Истовремено, за исти период, уговорни шалтери у РЈ Брчко, остварили су приход од 7.514 КМ. Када је ријеч о запосленима, РЈ за поштански саобраћај Брчко тренутно броји деведесет и четири радника, од чега је осамдесет и осам радника стално запослено, док је шест радника склопило уговор о раду на одређено вријеме. Према квалификационој структури, четрдесет радника посједује средњу стручну спрему, три радника вишу стручну спрему, док дванаест радника има високу стручну спрему. Старосна структура радника је, у просјеку, четрдесет и пет година, а запослено је педесет и шест мушкараца и тридесет и осам жена. Остварени приход РЈ Брчко у пословној 2008. години, износио је 2.112.147,49 КМ, док је у пословној 2007. години, износио 1.721.629,03 КМ, односно остварено је повећање прихода у износу већем од 390.00,00 КМ. Најуспјешније пошта, у претходној години, била је Пошта 76101 Брчко, која је остварила добитак од 364.530,20 КМ и Пошта 76230 Шамац са оствареним добитком од 188.057,44 КМ.

Радници Поште 76101 Брчко; Фото: Дошеновић Б.

Анка Савић - управник Поште 76101 Брчко; Фото: Дошеновић Б.

Сарајево отворила је пословну јединицу у центру Брчког. Тако да данас, у овом граду, можемо видјети доставне службе нашег и федералног поштанског оператера. Директор РЈ Слободан Илић каже да је конкуренција стварна и велика, јер БХ Пошта временом повећава број својих ЈПМ, као и број достављача на реонима у Брчком. У претходном периоду, Федерална пошта, нудила је знатно ниже цијене на свим тендерима у Брчком, те на тај начин, од Пошта Српске, потпуно преузела значајне послове, као што је пријем и испорука писмоносних пошиљака у Основном суду Брчко Дистрикта, Полицији Дистрикта БиХ, те ресорним одјељењима у Влади Брчко Дистрикта, чиме је изгубљен значајан приход, који је у овом тренутку за РЈ Брчко, ненадокнадив. Директор Илић појашњава да, у Брчком, осим нелојалне конкуренције БХ Поште Сарајево, у граду постоје чак тридесет и четири банке и микрокредитне организације.

Међутим, Директор ове Радне јединице, задовољан је односом радника према послу, и као и сви директори радних јединица нашег поштанског система, истиче добру сарадњу са шефовима одјесека. Са Урошем Лукићем, шефом Одсјека за правне послове, Миланком Рикановић, шефом Одсјека за економске послове, те Драгицом Орозовић, шефом Одсјека за поштански саобраћај, три пута седмично организује радни састанак. Понекад, као и приликом нашег доласка у сједиште Радне јединице, састанцима присуствује и референт за маркетинг, Бранко Новаковић.

У Пошту 76101 Брчко, улази се са главног шеталишта у центру града, гдје свакодневно пролази много грађана. Традиција у послу, те коректан однос према корисницима, допринијели су томе да ова Пошта остварује 70% прихода ове Радне јединице, што нам је потврдила и управница Поште 76101, Анка Савић. Анка у пошти ради већ двадесет и осам година. Задовољна је радним колегама и односом према раду, једино се жали на неусловне просторије доставне службе. У малом простору, који нам је овом приликом и показала, четрнаест поштоноша врши сортирање пошиљака. Чини нам се да је просторија намијењена за дупло мањи број достављача, али, како каже Анка, некако се сналазе, те се надају адаптацији објекта. Пошта 76101 Брчко, ради у двије смјене, има два контролора, два главна благајника, четрнаест шалтерских радника, те четрнаест поштоноша. Већину колега смо упознали приликом учествовања не некој од прошлогодишњих поштаријада, тако да је ово, на неки начин, био сусрет старих познаника.

Из Посавине смо се вратили пуни утисака и са много фотографија, надам се да смо вам вјеродостојно пренијели бар мали дио срдачности ових сусрета...

Жељка Кољанчић

Помоћ породицама са четворо и више дјеце

Сходно упутама Владе Републике Српске о мјерама штедње и ситуације у Републици Српској, Поште Српске су ове године, Свјетски дан поште обиљежиле на другачији начин.

Ове године средства намјењена за обиљежавање Свјетског дана поште, усмјерили смо на помоћ породицама са четворо и више дјеце, и на тај начин, одлучили да обиљежимо 09. октобар 2009. године. До сада смо, за Свјетски дан поште организовали коктеле за медије и кориснике услуга нашег Предузећа, међутим, сходно упутама Владе РС, у овој години економске кризе, одлучили смо помоћи породицама, чији су животни услови на граници сиромаштва. За четири социјално угрожене породице, обезбједили смо пригодне поклон пакете у којима су се налазили прехранбени производи и хигијена, те новац за куповину зимске обуће и одјеће. Директор Предузећа Јасминка Кривокућа и чланови Управе, посјетили су породицу Новака Јагодића, ратног војног инвалида, који у Куљанима у кући без струје и воде, живи са женом и четворо дјеце. Овом приликом, директорица Кривокућа, обећала је Новаку посао, како би могао издржавати своју породицу, те завршити започету кућу у Куљанима.

Исти дан, запослени у Служби за односе с јавношћу, посјетили су још три социјално угрожене породице. Шесточлана породица Зељковић из Мелине код Бањалуке, живи у туђој кући. Супруг је тешко болестан, а супруга Мирјана, брине се за четворо дјеце, од којих троје иде у школу. Осим дјечијег дохода, породица Зељковић нема никаква примања. Стријепа за будућност, јер не знају до када ће живјети у туђој кући, нити каквог ће здравља бити глава куће. Помоћи Пошта Српске, много су се обрадовали, кажу, нико им још није помогао. „Добро нам дође свака марка, а камоли оваква помоћ.“ – каже Мирјана. Након бањалучког села Мелина, запутили смо се у Приједор, гдје у социјалној бараци са петоро дјеце, живи самохрана мајка, Злата Џемаил. Као и свим породицама, и њима је помоћ и више него добродошла. Од петоро Златине дјеце, четворо је болесно. Тешко се носи са неимаштином, јер уз храну, треба куповати и љекове. Пошто смо у Приједору уручили пакете и новац, помоћ смо однијели и у село Жеравица код Градишке. У трошној кућици на крају села, живи Ана Угринић, избјеглица из Славоније, са петоро малољетне дјеце. Дјеца су се највише обрадовала слаткишима, а мајка храни и новцу, који ће послужити за куповину обуће и одјеће, која су босонојој дјецци итекако потребна. Упркос ниској температури и падавинама, дјецу смо затекли босу, јер немају шта да обују, само љетне сандале. Између осталих намирница и средстава за хигијену, породицама смо куповали и брашно, за које смо, у овој кући, једва мјесто нашли, јер кућа прокишњава и земљани подови су мокри. Дјеци су се, осим слаткиша, највише допале деке, с којима су се одмах покрили, говорећи да им је хладно. Ана је захвалила Поштама Српске на помоћи, каже, није се надала, јер су многи помоћ обећавали, али никада нико није дошао на праг овог трошног кућерка.

Свјесни смо да је ова помоћ, гледајући друштво у цјелини, незнатна, али овим породицама, начин на који смо ове године одлучили обиљежити Свјетски дан поште, итекако је био свечан. Поште Српске, настојаће да приликом обиљежавања

Свјетски дан поште, обиљежава се широм свијета у спомен на оснивање Свјетског поштанског савеза, једне од најстаријих међународних организација. Далеким 1874. године, на овај дан, представници 22 државе Европе, Америке и Африке у Швицарској су потписали, тзв. Бернски уговор, којим је установљена прва заједничка конвенција о међународном поштанском саобраћају. То је био и први корак ка остваривању начела универзалности поштанске услуге на јединственом свјетском поштанском територију.

важнијих датума, увијек воде рачуна о онима којима је помоћ потребна. Надамо се да смо, прослављајући Свјетски дан поште са горе наведеним породицама, пружили скроман допринос у наступајућим зимским данима. Ово су породице за које зима не носи само снијег, него и страх од хладноће и глади. Надамо се да смо, и да ћемо, овим начином обиљежавања Свјетског дана поште, пружити примјер другима, те их подстаћи да на исти, или сличан начин, обиљежавају своје свечаности.

Жељка Кољанчић

У Сарајеву изабрано најљепше ПИСМО

«НАПИШИ ПИСМО НЕКОМЕ ДА МУ ОБЈАСНИШ
КАКО ДОСТОЈАНСТВЕНИ РАДНИ УСЛОВИ МОГУ
ДОВЕСТИ ДО БОЉЕГ ЖИВОТА»

Поводом Свјетског дана поште, Свјетски поштански савез је и ове године, по 38. пут, организовао такмичење за младе у писању писама. Поводом завршетка 38. међународног такмичења у писању писама у организацији Свјетског поштанског савеза (UPU) и UNESCO-а, на тему „Напиши писмо некоме да му објасниш како достојанствени радни услови могу довести до бољег живота“, коју је одабрао Међународни биро, одржана је свечана манифестација уручења награда добитницима. Такмичење је одржано у организацији сва три поштанска оператора, а домаћини овогодишње свечаности биле су БХ Поште Сарајево.

Од укупно петстотина и четрдесет писама, која су пристигла на адресе сва три поштанска оператора у Босни и Херцеговини, жири, састављен од шест чланова (по два члана изабрана од стране сва три оператора), једногласно је изабрао 10 најбољих, као и специјално признање за најоригиналнију форму писма.

Додјела награда одржана је у сједишту БХ Пошта у Сарајеву, гдје је, за побједнике и госте, организована представа и коктел. Прву награду Алмедини Тупкушић, ученици седмог разреда, О.Ш. „Вуковије“, Тојшићи, уручио је члан Управе БХ Пошта, Енес Џихић. Првонаграђена је, уз чек од 500,00 КМ, добила бицикло, као и албум филателистичких марака. Друго мјесто освојила је Теа Панца, ученица седмог разреда, О.Ш. «С. Страхимира Крањчевића», Мостар, која, већ трећу годину за редом, бива изабрана међу десет најбољих радова БиХ. Теи је, уз новчану награду од 300,00 КМ, представник Пошта Српске Бранко Лепир, уручио бицикло и албум филателистичких марака. Треће мјесто, на овом такмичењу, припало је Огњену Врховцу, из О.Ш. «Никола Тесла», из Прњавора. Огњену је, уз бицикло и албум, награду од 200,00 КМ, у име ХП Мостара, предао Јосип Булић. Наставници три првонаграђена ученика добили су чек од по 100,00 КМ, као и поклон пакете сва три поштанска оператора. Осталим награђенима, уз поклон пакете поштанских оператора, уручени су MP4 плејер-и и албуми филателистичких марака. Првопласирани рад је преведен на енглески језик и представљао је БиХ на Избору најбољег литерарног рада на задану тему, који је провео UNESCO и UPU (Свјетски поштански савез).

На овогодишњем такмичењу учествовало је преко шездесет земаља и више од два милиона дјеце. На финалном Избору, као најљепши рад, у саставу од пет чланова жирија, изабрано је писмо које је написала четрнаестогодишња Dominika Koflerova из Чешке Републике. Другопласирани рад написала је Nguyen Dac Xuan Thao, тринаестогодишња дјевојчица из Вијетнама. Треће мјесто подијелили су Alina Weiner из Бјелорусије и дванаестогодишњи Дејан Ковач из Црне Горе.

Међународни биро је, у сарадњи са Свјетском здравственом организацијом, за наредну годину, одабрао тему «Напиши писмо некоме да му објасниш зашто је важно разговарати о сиди /AIDS и како да се заштитимо од ове болести». Прошло је више од 30 година од проналаска смртоносног вируса HIV, а лијек за њега још није пронађен. Данас у свијету има око 33 милиона људи заражених овим вирусом. Свакодневно, HIV-ом се зарази и до 7500 становника земље, а највећи број заражених је у старосној доби од петнаест до двадесет и четири године.

Свјетски поштански савез очекује да ће се велики дио земаља и поштанских оператора придружити такмичењу, те показати да поштанска мрежа, заједничким доприносом може утицати на свијест омладине и допринијети заустављању ширења смртоносног вируса HIV.

Нина Кувалја

100 Година од историјске прекретнице

**UNION POSTALE
UNIVERSELLE**

**COUPON-RÉPONSE
INTERNATIONAL**

Ce coupon est échangeable dans tous les pays de l'Union postale universelle contre l'affranchissement minimal d'un envoi prioritaire ordinaire ou d'une lettre-avion ordinaire expédié à l'étranger.

A échanger jusqu'au 31.12.2009

Empreinte de contrôle du pays d'origine (nécessaire)

UKRAINE
1106187
KYIV

Ukraine

Timbre du bureau qui effectue l'échange

Ne pas apposer l'empreinte du timbre à date hors de ce cadre

Le timbre-poste, vecteur de communication

Швицарске и француске поштанске марке одају почаст споменику и његовом аутору

На Свјетски дан поште, Свјетски Поштански Савез, одржао је двоструку прославу у Берну, у част стогодишњце постојања свог споменика и промоцији пригодних поштанских марака швајцарке и француске поште. Поштанске марке приказују споменик, који се налази у Kleine Schanze парку, чији је творац, француски скулптор, René de Saint-Marceaux.

Представници оба поштанска оператора били су присутни на промоцији ових поштанских марака, уз Edouard Dayan, генерални директор Свјетског Поштанског Савеза, Alexander Tschäppät, градоначелник Берна, Urs Gasche, извршни савјетник кантона Берн, и 200 других гостију. Споменик, назван Око свијета, свечано је откривен 4. октобра 1909. године, након што је Saint-Marceaux победио на међународном такмичењу у којем је учествовало више од 120 учесника. Годину дана након што је победио на такмичењу Saint-Marceaux је примљен на Француску Академију за лијепе уметности.

Споменик Свјетског Поштанског Савеза познат је широм свијета, појавивши се, током година, на стотинама поштанских марака издатих од стране многих поштанских оператора земаља чланица СПС (191 чланица СПС). Централни елементи споменика - пет жена које размјењују писма око земљине кугле - усвојени су као амблем СПС прије неколико деценија. Споменик симболизује међународну поштанску сарадњу. Свака жена представља један од пет континената- Америке, Аустралије, Азије, Европе и Африке. Величанствена фигура Берне- града отјеловљеног кроз фигуру смјештену у подножју споменика, доминира уметничким радом. Она служи као све присутни подсјетник на родни град СПС, друге по реду најстарије међународне организације основане 1874. године.

Пригодне поштанске марке

Обе, и француске и швајцарске поштанске марке приказују гранитни и бронзани споменик са сликом уметника у позадини. Швајцарска поштанска марка је службена марка СПС номиналне

вриједности 1.80 швајцарских франака. Може се купити преко швајцарске поште у колекционарске сврхе или у сједишту СПС за потребе слања пошиљака из сједишта. Швајцарска пошта редовно издаје службене марке за СПС. Такве марке могу се користити само за пошту послату из сједишта СПС-а у Берну. Француска поштанска марка је заједничко издање између Француске и Швајцарске. Може се користити за слање међународних пошиљака из Француске по цијени 0,70 еура.

Saint-Marceaux је родом из француског града Ремса, у којем многи његови умјетнички радови украшавају улице и тргове.

Изложба

Јавност је срдечно позвана да присуствује специјалној изложби посвећеној споменику и његовој историји у Градској скупштини Берна (Rathaus). Историјске фотографије и документе, као и вриједне жигове, поштанске марке и разгледнице, на изложби коју је организовао СПС, сви заинтересовани, од 9. до 11. октобра, могли су бесплатно погледати у интервалу од 9.00 до 18.00 часова.

О Свјетском Поштанском Савезу

Основан 1874.године, СПС, са сједиштем у Берну (Швицарска), је међународна организација и примарни форум за сарадњу између Влада, поштанских оператора и осталих интересних група у свјетском поштанском сектору. Уз то што обезбјеђује истинску универзалну мрежу која пружа модерне производе и услуге, он установљава правила за међународну поштанску размјену између земаља чланица, даје препоруке за повећање обима поштанских услуга и за побољшање квалитета услуга које пружа корисницима. Око 5.5 милиона запослених обрађују и достављају 433 милијарде домаћих поштанских пошиљака на годишњем нивоу, као и 5.5 милијарди међународних пошиљака и 6 милијарди обичних пакета. Око 660.000 јединица поштанске мреже чине поштанску мрежу највећом физичком дистрибутивном мрежом на свијету. СПС је 2008. године, прославио 60 година као специјализована агенција Уједињених нација.

Преузето са www.upu.int

Нелегалан софтвер и његов утицај на економију

ПИРАТСТВО У ИНФОРМАТИЧКОМ СМISЛУ, ПОДРАЗУМЈЕВА НЕОВЛАШТЕНО КОПИРАЊЕ, ИЛИ КОРИШТЕЊЕ КОМПЈУТЕРСКОГ СОФТВЕРА.

Појава пиратства изражена је чак и у најразвијенијим земљама. Помаже јој чињеница да, иако у већини земаља постоје закони који је спречавају, њихов облик као и степен ефикасне примене, варира од земље до земље. Један од драстичних примјера је Иран, који је након сукоба између њега и Сједињених Америчких Држава у оквиру Свјетске Трговачке Организације (СТО) законом дозволио слободну дистрибуцију софтвера. На планетарном нивоу, 41 % софтвера је пиратизовано, 44 % је легално купљен (лиценциран) софтвер,

док је 15% бесплатан или софтвер отвореног кода (опенсоурце). Огроман проценат произвођача (скупог) комерцијалног софтвера се налази у Европи или у Сједињеним Америчким Државама, и законодавство тих земаља је имало релативно дуг период да се прилагоди и угради у законе ствари које се тичу повреде ауторских права. У средње развијеним и неразвијеним земљама, велики број кућних корисника уопште не купује софтвер, а веће организације се воде логиком да купе једну лиценцу, и копирају је на више рачунара. Јавља се и извјесан отпор према куповини софтвера, јер неразвијени виде за њих прескупе цијене софтвера као још један намет, или као начин да се задржи постојећа технолошка баријера у свијету која и даље иде у правцу сјевер-југ-исток-запад. Системи засновани на пеер-то-пеер технологијама, попут торрента, олакшале су приступ великим количинама материјала, међу којим се налази и пиратизован софтвер, тако да је за неког ко иоле

познаје рад са рачунаром и интернетом могуће да набави најновији софтвер, са посебним програмима који су развили појединци, који се називају црацкови, а који служи за разбијање заштите са којом комерцијални програми обично долазе. У последње вријеме долази до наглог раста коришћења оперативних система који су бесплатни, највише засновани на Линух системима, од којих је најпознатији Убунту Линух, који је комплетан оперативни систем са графичким окружењем врло сличан Мицрософт Виндовс оперативном систему. "Обични" корисници га још увијек избјегавају, јер је у прошлости само инсталирање Линуха било компликовано, а између различитих верзија било је тешко изабрати праву. Ипак, појава бесплатног софтвера у већој количини је помогла да се произвођачи комерцијалног софтвера "активирају" у смислу побољшаног квалитета производа или смањења њихове цијене. Велики произвођачи, од којих је најзначајнији Мицрософт са својом серијом Виндовс оперативних система, помало гледају кроз прсте на илегално копирање својих производа, и не посежу увијек за свим средствима која има стоје на располагању за заустављање тих активности. То је разумљиво ако се узме у обзир изјава високог званичника Мицрософта (Мицрософта): "...ако већ морају да илегално копирају софтвер, боље је да копирају наш него нечији други. Оно што је нама битно је стална база корисника која користи софтвер, а временом ће софтвер постати лиценциран. Оно што желимо јесте да се навикну на наш софтвер, а ми ћемо у следећих десет година наћи начина да покупимо новац". Оно што у Мицрософту очекују јесте тренутак када ће нелегално копиран софтвер у Кини, најмногољуднијој земљи на свијету, почети да се лиценцира, што ће донијети огроман приход компанији. Подаци из истраживања које је за Савез произвођача пословног софтвера (Бусинесс Софтваре Алијанце, БСА) спровела истраживачка фирма ИДЦ показују да 36 посто софтвера купљеног у 2006. години представља пиратски софтвер. Фирма је користила податке о испорукама хардвера и софтвера, као и процене о просјечном броју програма инсталираним на рачунару, а њени аналитичари су обавили више од 7000 разговора у испитиваним земљама, како би свеобухватно сагледали ситуацију у погледу употребе пиратског софтвера.

У истраживању ИДЦ-а анализирана је употреба софтвера у 102 земље широм света и процјењено да је у 2006. години на рачунарима широм света инсталиран софтвер вредан 105 милијарди долара (94 милијарде у 2005.), као и да је продаја легалног софтвера порасла за око девет посто. Међутим, продајом пиратских програма произвођачима софтвера је нанета штета у износу од 40 милијарди долара (пораст од 6 милијарди долара у односу на 2005. годину). Аналитичари наводе да је глобална стопа употребе пиратског софтвера остала практично непромијењена у односу на претходну, 2005. годину (35%), али и да се та стопа смањила у 62 од 102 истраживане земље.

У извјештају је наведено да ситуација у земљама са брзорастућим ИТ тржиштем, као што су то Русија, Индија и Кина, наставља да се побољшава. Примјера ради, у Кини је у односу на 2003. годину, проценат пиратског софтвера у употреби смањен за десет посто, са 92 % на 82 % (92 % у 2003, 90 % у 2004, 86 % у 2005, 82 % у 2006. години. Слична ситуација је и у Русији где је стопа пиратског софтвера смањена са 87 % у 2003.

години, на 80 % у 2006. години, или Индији гдје стопа пиратског софтвера у 2006. години износи 71 % (74 % у 2003. години). Што се Кине тиче, истраживање је утврдило да је у тој земљи продаја легалног софтвера порасла за 88 % у односу на 2005. годину, и достигла 1,2 милијарде долара. Укупан пораст продаје легалног софтвера у Кини од 2003. године, до данас износи 358 одсто. У извјештају су наведене и земље са највећим процентом пиратског софтвера у употреби. У Јерменији, Молдавији, Азербејџану, Зимбабвеу више од 90 посто софтвера је пиратизован, а у једној трећини испитиваних земаља проценат нелегалног софтвера прелази 75 %. Ни развијене земље нису имуне на употребу пиратског софтвера, гдје је 25 посто софтвера пиратизовано, док у Великој Британији и Њемачкој тај проценат износи 27, односно 28 посто. Земље са најнижом стопом нелегалног софтвера у употреби су САД и Нови Зеланд. И поред тога, САД има највећи новчани губитак услјед пиратизованог софтвера, више од 9 милијарди долара, због чињенице да представља убједљиво највеће софтверско тржиште. Истраживачи су утврдили да је у 2006. години у 13 земаља дошло до пораста употребе пиратског софтвера у односу на претходну годину. Међу тим земљама се налазе углавном неразвијене земље као што су Зимбабве, Венецуела, Алжир, Салвадор, Чиле Колумбија или Доминиканска република, али и Канада, Финска и Немачка.

Када је ријеч о нама ближим земљама, Црна Гора се налази међу 20 земаља са највећом стопом пиратског софтвера (12. мјесто са 82 посто пиратског софтвера у употреби), док проценат пиратског софтвера у Србији износи 78 посто (80 посто у 2004. години, 80 посто у 2005. години, 78 посто у 2006. години). Најбоља ситуација у том погледу је у Словенији (48 посто пиратског софтвера), а слиједе Хрватска (55 посто), Босна и Херцеговина (68 посто), Македонија, Бугарска и Румунија (све по 69 посто) и Албанија (77 посто). У мало даљем комшилуку ситуација је следећа: у Чешкој се користи 39 посто пиратског софтвера, Мађарској 42 посто, а Словачкој 45 посто нелегалног софтвера.

У извјештају се подсећа да смањење стопе пиратског софтвера доноси и нова радна мјеста. Према наводима истраживача, смањење стопе пиратског софтвера за 10 до 25 посто, доприноси отварању око 2,4 милиона радних мјеста. Осим тога, бруто годишњи производ свјетске економије би се повећао за око 400 милијарди долара, а од пореза било би прикупљено 67 милијарди долара. Колика је вриједност тржишта пиратизованог софтвера (и софтвера уопште) може се видјети из прогнозе коју су ИДЦ-ови истраживачи изнијели на крају свог извјештаја. По тим предвиђањима у наредне четири године кућни и пословни корисници широм свијета потрошиће око 350 милијарди долара на куповину легалног софтвера, али и више од 180 милијарди долара на куповину пиратизованих програма. Да би се пиратерија обуздала, владама свијета препоручује се поштравање законских прописа и ојачавање служби и организација које се баве борбом против незаконитог копирања. Истовремено, БСА саветује компанијама широм свијета да побољшају образовање својих службеника и објасне им предности коришћења легалног софтвера.

Припремио
Јасенко Крејић

Наше поштанске марке у Риму

СВЈЕТСКИ ФИЛАТЕЛИСТИЧКИ САЈАМ ТРАЈАО ЈЕ ОД 21. ДО 26. ОКТОБРА У РИМУ.
ЉУБИТЕЉИМА ФИЛАТЕЛИЈЕ НАЈВИШЕ СЕ ДОПАЛО ИЗДАЊЕ МАРАКА „ЕВРОПА 2009“

Поште Српске, традиционално, и ове године узеле су учешће на свјетском сајму филателије. Овај пут, свјетски скуп филателиста одржан је у Риму, Италија. Иако је Сајам трајао само пет дана, било је довољно времена да се инострани купци упознају са издањима поштанских марака Републике Српске. Љубитељима „шарених папирића“

највише се допало издање „Европа 2009“, а затим и друга издања „Европе“.

Осим нашег Предузећа, на Сајму филателије у Риму, учествовало је више од двије стотине излагача, поштанских администрација и препродаваца поштанских марака. Према ријечима Оље Кајкут и Слађане Страживук, из Службе за поштанске

марке и вриједноснице, можемо бити задовољни интересовањем за наша издања, јер је продаја поштанских марака Пошта Српске била веома успешна, а поред тога, остварен је и контакт са великим бројем препродаваца (дилера), што би, како кажу, требало резултирати повећаном продајом издања из Републике Српске.

Када је ријеч о самој организацији овогодишњег Сајма, она је била повјерена Пошти Италије, заједно са Федерацијом италијанских филателистичких друштава, Асоцијацијом италијанских трговаца, те Италијанском филателистичком новинском асоцијацијом.

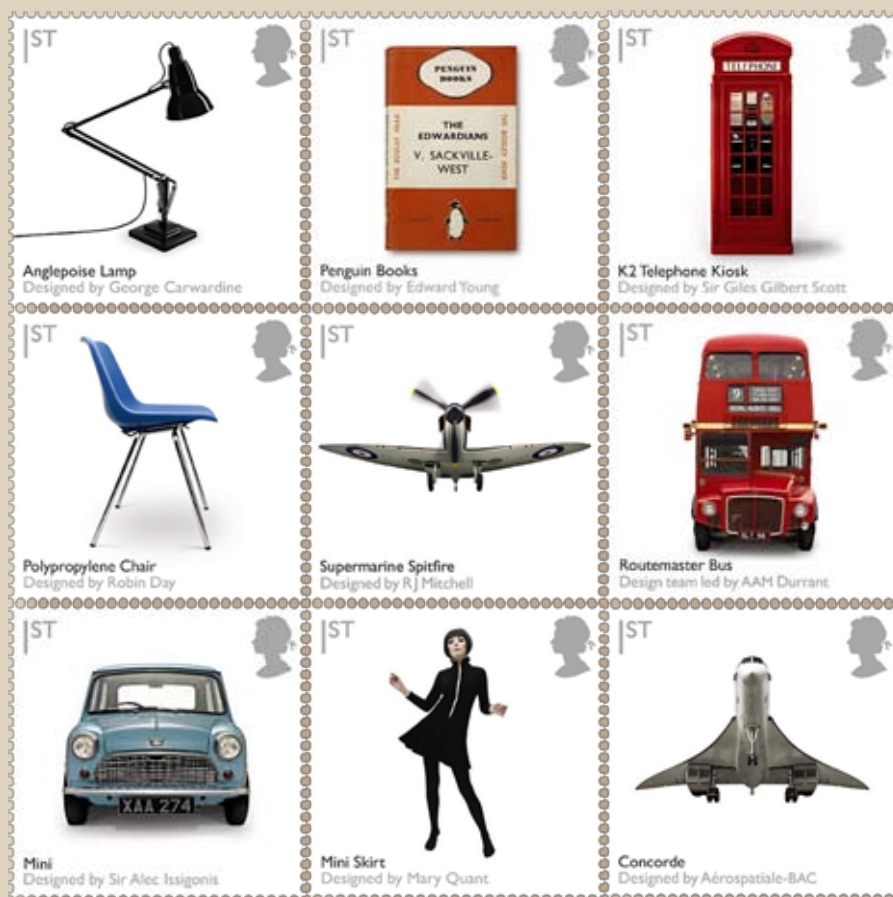
Пошта Италије показала се као изврстан домаћин и организатор.

Жељка Кољанчић

ПОШТАНСКЕ МАРКЕ У ЧАСТ МИНИ МОРИСА И МИНИ СУКЊЕ

Нова серија поштанских марака у част икона британског дизајна - од мини мориса до мини сукње - пуштена је, у уторак, у оптицај у тој земљи. На маркама британске Краљевске поште (Royal Mail) налази се десет класика дизајна из 20. вијека. Међу њима су црвени аутобус даблдекер (double-decker), суперсонични авион Конкорд и аутомобил мини морис.

На једној поштанској марки је мини сукња коју је осмислила Мери Квонт (Mary Quant) и која је 1960-их година направила револуцију у моди. Нове поштанске марке, које могу да се користе за слање поште првом класом у Британији, биће доступне годину дана.

Паметне поштанске марке

Влада је Сједињених Америчких Држава изјавила да је свеколики пук њихове државе како пожурују поштанске службе (USPS) с интеграцијом паметних поштанских маркица. Ријеч је о поштанским маркама путем којих би могло идентифицирати тко је послао пошту, која је дестинација и у коју класу се сама пошта сврстава. Влада, дакако, заговара ово из "разлога везаних уз националну сигурност", а сугеришу поштама да систем развијају са одјелом (којег би већ могли звати злогласним, барем што се приватности тиче) Хоумленд Секуритија (Homeland Security). Овакав систем, кажу стручњаци, не би олакшао посао поштама, него влади и то у случајевима тероризма везаног уз пошту, какав смо имали прилике видјети након 11. септембра. У сваком случају, систем би повећао могућности и снагу надгледања власти САД-а. Према овоме, чини се да Американци могу рећи збогом приватности, док код нас, срећом, она се не перципира у толикој мјери, па кад нестане, ријетки ће то заиста и примјетити.

Преузето са: www.serbiancafe.com

Наљепница умјесто пара

Некада су се поштанске услуге плаћале готовим новцем, а плаћао их је прималац поштице. Тек је Енглец Роланд Хил (Roland Hill) дошао на идеју да се штампају мале потврде које би се лијепиле на поштанске поштице и тако смо добили прву марку, 6. маја, 1840. године штапану у Великој Британији – познату „црну пени“.

У прво вријеме, марке, које су излазиле у арцима, морале су се резати маказама из арка на пошти, што је било несретно и споро, све док 1847. године, један Енглец није изумио машину за перфорирање марака. Сада су марке из арка могле да се ручно одвоје, а тако одвајане марке добиле су зупце на својим рубовима.

Први сакупљачи марака појавили су се око 1850. године, а с њима се јављају и први трговци аркама као и први фалсификатори и варалице. Први клубови или друштва сакупљача марака настали су око 1856. године, у Америци, али тадашње сакупљање марака није било тако масовно, кад милиони сакупљача широм свијета посвећују добар дио свог новца и слободног времена сакупљању „шарених папирића“.

Од тих почетака, па до данас, много се напредовало у филателији, више од 100.000 књига, на хиљаде клубова и удружења који окупљају цијелу армију од преко милион људи сакупљача марака широм свијета, знања која се предају на катедрама, укратко, својерсну науку која изучава културу и историју неког народа или државе.

Припремио
Владимир Рачић

Од Бањалуке до ОЛИМПА

Планинарско спортско друштво „ТЕЛЕКОМ-ПОШТАР“ учествовало је у великој експедицији на Олимп, Кајмакчалан и Кораб у организацији Планинарског савеза РС, у периоду од 30. августа до 7. септембра 2009. године. У походу су учествовала 102 планинара из Републике Српске, од тога шест, планинара из ПСД „ТЕЛЕКОМ-ПОШТАР“. Из Бање Луке су кренули 30. августа у шест сати, а у Паралију, у камп на обали Егејског мора, стигли 31. августа око четрнаест часова. Један од планинара, била је и наша радна колегиница Сунчица Шестић, која нам је, за овај број Интерног листа, написала кратку репортажу.

Путујући ка одредишту, направили смо паузе на Авали, гдје нас је срдачно дочекало истоимено планинарско друштво, те у Нишу, гдје смо, накратко обишли град. У уторак 1. септембра, кренули смо на Олимп, аутобус нас је довезао на почетак националног парка Олимп на 1100 метара надморске висине, а након тога наставили смо до планинарског дома на 2100 мнв, гдје смо преноћили.

У сриједу, 2. септембра, ујутру у 6 часова, кренули смо ка врху Олимпа, Митикас, на 2917 мнв. Иако, је успон био прилично захтјеван, деведесет и пет планинара успјело је да освоји врх Олимпа. Вријеме је било прекрасно, тако да смо могли да уживамо у прекрасном погледу на врху „планине богова“. Након успона, вратили смо се у камп и сљедећи дан провели у купању и сунчању на пјесковитој плажи Егејског мора. Послије подне посјетили смо Солун и српско војничко гробље Зејтинлик.

У петак, 4. септембра, посјетили смо манастир св. Петке, творницу икона и Метеоре, а затим наставили пут ка Македонији и у касним вечерњим часовима стигли у Скочивир, село у подножју Кајмакчалана. Због неспоразума са македонским планинарима, сљедећег дана само је двадесетак планинара кренуло ка врху Кајмакчалана (2521 мнв). Остали планинари отпутовали су у камп Струга, гдје су се окупали у Охридском језеру, а затим посјетили Охрид и Струга, те ту преноћили.

У недјељу, 6. септембра, кренули смо на Велики Кораб (2764 мнв), највиши врх Албаније, Македоније и Србије и, званично, други врх у бившој Југославији. С обзиром на то да се ова планина налази на граници Македоније и Албаније, успон на ову планину дозвољен је једном годишње, и то првог викенда у септембру, поводом дана државности Македоније (8. септембар). Акција је отворена у 9 часова, а врх се затварао у 15 часова. Наша група кренула је тек у 10.30 и било је врло упитно да ли ћемо стићи у дозвољеном термину, ипак, педесет планинара успјело је да освоји врх Кораб.

Иако, нас је успут пратила киша и магла, наш труд на врху наградило је сунце, које нас је овдје и обасјало. Са планине смо сишли око 19 часова и запутили смо се кући. У Бању Луку смо стигли у понедјељак, 7. септембра око 14 часова. Уз ову кратку репортажу са успјешног путовања, објављујемо и неке од фотографија, како бисте могли видјети, бар мали дио онога, што смо ми доживјели.

Планинарски поздрав!

Сунчица Шестић
ПСД „Телеком-Поштар“

Четрдесет година оданости

Млађен Грачанин, свједок и учесник у развоју и промјенама, у поштанском саобраћају у последњих четрдесет година

Првог дана октобра, након пуних четрдесет година радног стажа, Млађен Грачанин, познатији као инспектор Млађо, отишао је у заслужену пензију. Млађен је рођен 20. марта, 1947. године, у предграђу Сарајева – Вогошћи, а у Сарајеву је 1966. године завршио гимназију, те након завршетка војног рока, 1969. године, запошљава се у ПТТ Сарајево. Уз рад, 1975. године, завршава Вишу ПТТ школу у Сарајеву, те у овом периоду ради као контролор у поштама 71122 и 71000 Сарајево, при Главном поштанско-саобраћајном центру Сарајево, а после тога бива постављен за Управника доставне службе за град Сарајево, те на истом радном мјесту остаје до 1992. године.

Оснивањем ПТТ Предузећа РС, јула 1992. године, Грачанин је распоређен на послове главног технолога за новчано пословање и координатора за царинску службу у Јединственом предузећу ПТТ саобраћаја Републике Српске. Подјелом ПТТ система Републике Српске на Пошту и Телеком, средином 1997. године, Млађо је именован за самосталног инспектора за поштански саобраћај у Предузећу за поштански саобраћај РС, те на том мјесту радио је све до октобра ове године, када су га радне колеге испратили у пензију.

Поред својих редовних и свакодневних послова, наш колега Млађо учествовао је у низу пројеката, унапређења и усавршавања технолошких поступака у поштанској манипулацији, едукацији и усавршавању кадрова, које је организовало наше Предузеће.

Све своје радне обавезе, кроз цијели радни вијек, Млађо је извршавао стручно, одговорно и савјесно, а на своје сараднике и поштанске раднике несебично је преносио своје огромно радно искуство у непосредној примјени и одвијању, како оних стандардизованих, тако и при увођењу нових, технолошких поступака и рјешења у радним процесима, који се организују и извршавају код обављања поштанске дјелатности.

Инспектор Млађо живи у Зворнику, ожењен је, отац двоје, академски образоване, дјеце и дјед малог Михаила. Приликом испраћаја у пензију, колеге из Дирекције Предузећа и Радне јединице Зворник, уприличили су дружење у Зворнику и уз скромне поклоне, пожељели Млађи добро здравље, садржајне и испуњене пензионерске дане.

Андрија Шкиљевић

поште). Електронски поштански сандучић – прималац поште има опцију да отвори, скенира, рециклира, архивира, безбједно пренесе или пошаље пошту на било коју физичку адресу. Пошта се прима у име корисника, слика ковертираног писма се шаље кориснику, корисник види своју пошту путем Инетрнета и даље поступа са њом како жели.

Швицарска пошта, такође, нуди услугу Поштанског аутобуса, који је водећа аутобуска компанија у сектору јавног транспорта. Превезу преко 110 милиона путника сваке године. Имају 3000 запослених радника и на располагању имају 2000 возила. Жути аутобуси су постали заштитни знак Швицарске и дио су културног идентитета. Нов начин слања разгледница и честитки, према којој је довољно да усклате неку фотографију и пошаљете је мултимедијалном поруком пошти. Након тога, пошта одштампа разгледницу и пошаље је у ваше име. Једна од услуга је и Интернет марка - могућност да путем Инетрнета одштампате марке са идејним рјешењем по властитом избору. Осим наведених услуга, као иновација, представљена је и услуга Франкирање путем смс поруке. Ова услуга пружа могућност да, уколико нисте у могућности да пронађете продајно мјесто гдје можете купити поштанске марке, смс поруком добијете код који напишете на разгледницу, писмо или честитку и убаците је у поштанско сандуче.

Закључено је да се тржиште за писмоносне пошиљке све брже мијења. Магазини, публикације и директна пошта представљају све већи удио у писмоносним пошиљкама. Дио дигиталне доставе докумената (фактуре, уговори, банкарски изводи о стању рачуна, понуде) замјењују физичку доставу.

Интернет постаје све доминантнији канал комуникације. Чињеница је да свакодневно пословање треба да испуњава очекивања корисника. Закључак је и да се не треба борити против дигиталних медија – треба их прихватити, јер физички медији морају бити дио новог свјетског поретка. Чињеница је да је развој комуникационих технологија, прешао пут од телеграма, писаће машине до мобилног телефона и рачунара. Раст продаје путем Инетрнета доноси нове могућности за пошту. Савршена достава је кључна код продаје путем Инетрнета.

Поштански оператери на сједици одржаној на Бледу, нагласили су да боље пословање треба тражити и у новим технологијама, те размишљати о стратешким партнерствима. Основа модерног поштанског система, наглашено је, осим нових технологија, требало би да буде прецизност, предани радници, иновативност и флексибилност.

Милица Арбутина

Од кризе до могућности

Форум на тему „Од кризе до могућности“ био је саставни дио Пленарне сједнице Пост Јуโรป-а (PostEurop), која је одржана на Бледу у Словенији, од седмог до осмог октобра ове године

Актуелна економска ситуација, и њен утицај на поштански сектор, била је централна тема Форума „Од кризе до могућности“. На Пленарној сједници, осим Пошта Српске, учествовали су и други поштански оператери из Европе, као и представници Свјетског поштанског савеза.

Овом приликом учесници су размијенили

информације, те установили да утицај глобалне економске и финансијске кризе на пословање, није заобишао ни поштански сектор. Већина оператора биљежи пад у количинама пошиљака протеклих година, а нарочито у 2009. години.

Када говоримо о могућностима за пошту у будућности, многи учесници Форума су се фокусирали на иновације, као одличном могућношћу за излазак из кризе и сигурним путем у будућност. Као неке од иновативних услуга поштанских оператора, поменути су:

Свисстик „SwissStick“ – пошта у џепу, која представља меморијски стик на коме се налази ваш дигитални идентитет (безбједно онлајн (online) пријављивање, електронски потпис и безбједно слање електронске

Ученик телеграфског курса

У мачванско село Глоговац приспео је млади свештеник Милош Веселиновић који се оженио Јелисаветом, из бадовиначке свештеничке породице Поповић. Кад се скућио, Милош је дочекао да му, првог маја 1862. године, попадија роди сина првенца Јанка. Затим су следила и остала деца: Милутин, Стеван, Милка, Кристина и Катарина. И сва су му деца била добра и послушна, осим првенца, који се угледао на течу, супруга мајчине сестре Анђе, поп-Бојицу Иванковића, свештеника бадовиначког, који је волео дуге седељке, пиће и жене, као и дуге расправе политичке природе.

Јанко је завршио основну школу, нижу гимназију у Шапцу, уписао богословију, коју је напустио, а затим је уписао учитељску школу, коју никада није завршио. Ипак, и то мало школе је било довољно да 1880. године, са непуних 18 година, постане учитељ у Свилеуви. Ту је многе ноћи са својим течом Бојицом пробдео на поселима и прелима, где се истицао својим стасом и, лепим, мужевним гласом. У Свилеуви је упознао и своју јараницу Јоку, Јованку Јовановић, сестричину владике Никанора Ружичића. С њом је, следеће 1881. године, у великој љубави ушао у брак.

Године 1884. године распоређен је у село Костур код Пирота. Он овакав налог одбија, с образложењем да жели да настави школовање у учитељској школи. Али, као да му се није дало да је заврши. Променио је мишљење, супругу и дете је оставио код оца у Глоговцу, а он се упутио према Бечу, да тамо заврши телеграфски курс.

Наши питомци, приспели о свом трошку или као стипендисти, долазили су пар месеци пре отпочињања школе, да науче немачки језик и да се прилагоде, снабу у великом граду. Али, Беч је био светска метропола, пун кафана са веселом музиком и лепим дамама. Ко би одолео тим лепотама? И Јанко није одолео, чак је и оболео. Нека од „дама“ му је подарила болест, због које је 40 дана провео у болници.

Званичне биографије тврде да се Јанко у Србију вратио због болести, али сведоци су говорили другачије. Српска влада је имала обичај да своје питомце на страни повремено контролише, да ли раде оно због чега су послати у иностранство. Једна таква контрола је Јанка и још неколико његових пријатеља, уместо у школи, затекла у кафани. Када је провера извршена и у школи, испоставило се да су ови другари, благо речено, нередовно похађали наставу и да нису били ревносни ученици. Следило је решење: правац – Србија!

Јанко је телеграфски курс наставио у Београду. Када је први пут ушао у разред, сви су устали и дежурни ученик је отпочео да чита молитву, као што је то обичај када уђе професор. Јанко им је само опсовао оца мангупског и сео у задњу клупу. Тада је он имао око 22 године и, онако бркат и мрк, изгледао је далеко старији од ученика који су школу похађали редовно.

У Београду су Јанка неки предавачи веома волели. Димитрије Даниловић и Добривоје Арнаутовић нису могли без њега ни ван наставе. Сви заједно су време проводили у *Дарданелима*, *Руском цару* или у *Коларцу*, који се налазио у истој згради са Главном поштом, телеграфом и телефоном, где се телеграфски курс одржавао. Резултат је био поразан: Јанко није присуствовао на више од половине часова, те није успео, ни уз помоћ својих пријатеља међу предавачима, да положи све испите на крају курса.

Касније се Јанко настанио преко пута поште, те је пријатељевање са поштанским чиновницима настављено. Његова кћер Перса је причала о чувеној поштанској солидарности. Наиме, Јанко је често био у дуговима. Једном је од Врачарске штедионице позајмио знатну своту, коју није вратио на време, па су жандарми са двојицом грађана дошли да му напишу покућство. Један од грађана је био поштоноша, који је другог присутног грађанина наговорио да Јанкове ствари процењују по вишеструко вишој цени од реалне, те се тако догодило да на лицитацији нико није хтео да купи тако скупе ствари, па су их вратили власнику.

После је Јанко био председник општине Коцељева, затим опет учитељ, помоћник главног уредника *Српских новина*, Милована Глишића (одатле потиче њихово дугогодишње пријатељство), коректор државне штампарије, драматург Народном позоришта, уредник неколико часописа, али пре свега чувени српски књижевник, који је српско село описивао присно и топло. Неколико пута је боравио у затвору, због оштрих речи упућених тадашњој власти.

Боемски живот и тамновање допринели су да Веселиновић оболи од туберкулозе. Зато је последње дане свог живота провео лечећи се у родном Глоговцу, где је на рукама свог оца и умро у 43. години, 14. јуна 1905. године. Његовој сахрани присуствовали су сви који су тада нешто значили у српској култури, чак су из Мостара стигли и Алекса Шантић и Светозар Ђоровић.

Милорад Јовановић

Поштарева лудост

ШТА БИ ЈЕДАН ПОШТАР ИЗ ФРАНЦУСКЕ ПРОВИНЦИЈЕ МОГАО ДА РАДИ У СЛОБОДНО ВРИЈЕМЕ? АКО ЈЕ ЊЕГОВО ИМЕ ФЕРДИНАНД ШЕВАЛ, МНОГО ТОГА, РЕЦИМО ДА ИЗГРАДИ СВОЈУ ИДЕАЛНУ ПАЛАТУ – КОЈА ЈЕ ДО ДАНАС ОСТАЛА ВРХУНСКИ ПРИМЈЕР НАИВНЕ УМЈЕТНОСТИ. А ЕВО КАКО ЈЕ СВЕ ПОЧЕЛО...

Једног дана 1879. године, пролазећи својом свакодневном рутом, 43-годишњи поштар Шевал саплео се о један камен. Задивљен његовим изузетним обликом одлучује да изгради своју палату из снова. Сљедећег дана долази на исто место по нови камен, па по нови... И тако је потрошио 34 године градећи свој сан – Le Palais Idéal у француском сеоцету Отрив, јужно од Лиона. Ово чудно здање стубова и пећина дуго 26 и високо десет метара је, благо речено, чудна мјешавина најразличитијих стилова - изгледа као нешто између храма у Ангкору и Гаудијеве Свете породице у Барселони, с мотивима из Библије, хинду митологије, ислама...

Фердинанд Шевал (1836-1924) био је слабог формалног и никаквог архитектонског образовања, али изузетно одлучан у остварењу свог сна. У њега је уградио своју

машту и сопствено скромно искуство: једну посјету свјетском сајму у Паризу, војну службу у Алжиру, илустрације из магазина. И поред критика и презира породице и сусједа, он је свакодневно прелазео 42 километра гурајући колица пуна камења и палату изградио сам, без ичије помоћи.

Ова задивљујућа грађевина, чије је спољне зидове градио 20 година, украшена је скулптурама богова и богиња, ходочасника и сељака и његовом поезијом и записима, као на пример: „Све што овдје можеш да видиш случајни пролазничке, дјело је једног сељака који је, пратећи свој сан, створио краљицу свијета“. Године 1905. угледни „Ле Матин“ доноси чланак о поштару Шевалу и његов рад постаје познат широм Француске, а „идеална палата“ популарна туристичка дестинација. И коначно, после 10.000 дана, 93.000 сати и 33 године -

завршио је. Било је то 1912. године. Шевал је желио да буде сахрањен у својој палати, али је то у Француској било забрањено. Зато је, после краће паузе, почео да гради сопствени маузолеј на локалном гробљу. Умро је годину дана касније, 19. августа 1924. године.

Његова палата, јединствен примјер наивне умјетности, једна је од незаобилазних туристичких дестинација у Француској. Обилазили су је Пикасо, Бретон, а многи вјерују да је и сам Гауди ту нашао инспирацију. Године 1969. Андре Малро, тадашњи министар културе Француске, у вријеме свог мандата је Le Palais Idéal прогласио за мјесто културе под заштитом државе. Заstraшујућа или задивљујућа, људи је различито доживљавају, али Фердинанду Шевалу то вјероватно не би било битно јер је он успео у својој намери: „Да бисте створили чудо, треба само да пустите своју машту да лети, без ограничења. Тек тада можете да остварите сан“.

Преузето са: www.pressonline.rs

ПОРУКИЦА

Преkjуче сам оставио ауто поред парка, а када сам се вратио задња врата слупана. Под брисачем сам нашао поруку:

- „Случајно сам се забио у Ваш аутомобил.

Видјело ме доста људи.

Мисле да Вам остављам име и остале податке.

Е па не остављам."

ЈОШ ЈЕДНА ШАНСА!

Појавила се плавуша у квиз емисији на ТВ.

Водитељ јој постави питање:

- Колико је 2+2?
- Три - одговори плавуша.

Водитељ се сажали па замоли гледалиште да јој дају још једну шансу и они јој дају још једну шансу.

Плавуша на исто питање сад одговори:

- Пет.

Опет се они договорише да јој дају још једну шансу.

Плавуша трећи пут одговори:

- Четири.

На то устаје једна плавуша из публике и добацује:

- Дајте јој још једну шансу!

ЕВО МАЈСТОРА...!!!

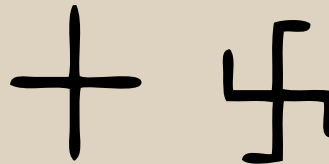
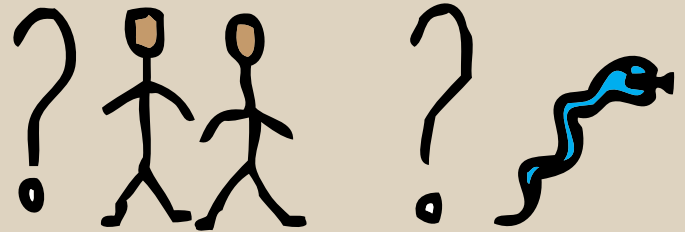
Дошао Мујо код брице на бријање, међутим, главни мајстор је био заузет, па се шегрт прихвати посла. Брије он Мују и случајно га посјече а Мујо ће:

- Зови главног мајстора!!

Дође мајстор, види шта се десило, наљути се и крене да удари шегрта, промаши и удари Мују. Настави шегрт да брије и поново посјече Мују и опет Мујо зове мајстора. Овај дође и поново крене ударити шегрта, промаши и опет удари Мују. Настави шегрт и даље да брије Мују и одсјече му ухо, а Мујо ће:

- Баци то, видјеће мајстор!

КАКО БОСАНАЦ ПИШЕ ПИСМО ЖЕНИ

ПРЕВОД:

ЈЕЛО, КАКО СИ?

КАКО ДЈЕЦА? КАКО ТВОЈА МАЈКА?

ЧУЈЕМ ШВРЉАШ.

КАДА ДОЂЕМ КУЋИ, УБИЋУ ТЕ.

КРСТО ИЗ ЊЕМАЧКЕ.

Филателистички албуми

Поште Српске Вам нуде репрезентативне албуме са издањима поштанских марака по вашој жељи!

Будите јединствени и сами осмислите свој албум.

Кроз поштанске марке промовисали смо Републику Српску, њену историју, јубилеје, знамените личности, градове, умјетност, љепоте флоре и фауне, спортске догађаје...

Албуми су јединствен поклон којим можете да представите своју земљу у току дипломатских или пословних посјета.

Албуме можете креирати по години, тематици или ослободите машту и креирајте свој албум онако како ви желите.

Посјетите www.filatelija.rs.ba и прегледајте сва филателистичка издања Пошта Српске.

 ПОШТЕ СРПСКЕ

IZBJEGNITE GUŽVE, ČEKANJA U REDOVIMA, GUBLJENJE VREMENA I NOVCA! Kod vašeg poštara možete da:

PLATITE

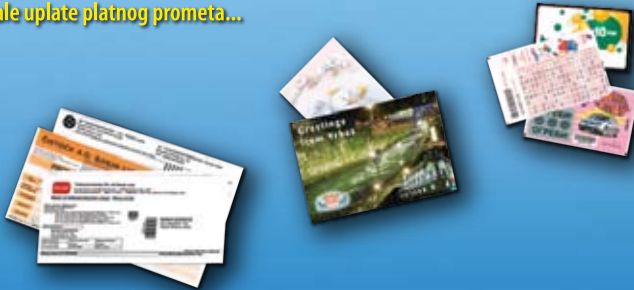
- račune za električnu energiju,
- vodu,
- telefon,
- komunalne usluge,
- ratu kredita,
- ostale uplate platnog prometa...

PREDATE

- pismo
- luksuzni telegram
- razglednicu

KUPITE

- dopune za mobilni telefon
- bingo
- instant lutriju

Pošte Srpske vam omogućavaju da pozivom na 1371 poručite poštara na vašu adresu i kod njega obavite sve usluge po istim uslovima i cijenama kao i na šalterima pošta!

Pozovite 1371 i poručite poštara.

1371 PORUČI POŠTARA

ПОШТЕ СРПСКЕ

PREDUZEĆE ZA POŠTANSKI SAOBRAĆAJ REPUBLIKE SRPSKE A.D. BANJA LUKA

OBLAST ZA MARKETING I PRODAJU

78000 Banjaluka, Kralja Petra I Karađorđevića 85,

tel: 051/246-039, 215-883, faks: 051/216-563

e-mail: info@postesrpske.com - www.postesrpske.com